

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Ecologische inventarisatie Klein Begin, Callantsoog

projectnummer: 300.62.50.00.00

Onderwerp: Ecologische inventarisatie Klein Begin, Callantsoog

Datum: 19-12-2019

KADER

De initiatiefnemer is voornemens om het terrein van de voormalige camping 'Klein Begin' en Restaurant Wereldwonder te Callantsoog te herinrichten. Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd.

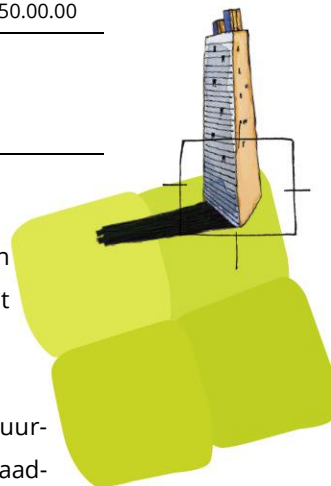
Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van de inventarisatie op 4 februari 2019 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: bewolkt, regen, circa 5 °C en een krachtige wind.

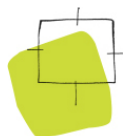
PLANGEBIED

Het plangebied ligt in het noorden van Callantsoog. Het grenst aan de provinciale weg N502 en de Rechtendijk in het noorden en de Abbestederweg in het zuiden. In het westen grenst het aan de bebouwde kom van Callantsoog en in het oosten aan een agrarisch perceel. Het grootste gedeelte van het plangebied omvat de voormalige camping 'Klein Begin', met grasvelden en opgaande beplanting.

Een kleiner deel betreft het voormalig restaurant 'Wereldwonder' aan de Duinweg 4a. Daar hier geen fysieke maatregelen worden gedaan, wordt dit in het rapport verder buiten beschouwing gelaten. Aan de noordwestzijde ligt een graslandperceel dat alleen in het hoogseizoen gebruikt wordt als noodcamping. Bebouwing die ten tijde van het veldbezoek op de camping nog aanwezig is, zijn twee toiletgebouwen, diverse schuren, de kantine met receptiegebouw, een kleiner gebouw naast een van de toiletgebouwtjes (technische ruimte) en enkele verplaatsbare chalets. Grenzend aan het plangebied (zuidoosthoek) staan een woning en groene schuur die eigendom blijven van de vorige eigenaar van de camping en die niet betrokken zijn bij het plan.

¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

De toiletgebouwen zijn opgetrokken uit stenen met pleisterwerk, de noordelijke heeft een plat dak en de zuidelijke een iets schuin aflopend dak. De bungalows zijn opgetrokken uit plaatmateriaal. Een van de schuren bestaat uit plaatmateriaal, de ander uit bakstenen en golfplaten. Het restaurant ondergaat geen veranderingen met de uitvoering van de plannen. Door het plangebied loopt een sloot, net als aan de oostkant van het plangebied. Ten tijde van het veldbezoek stond in beide watergangen water.

Het plan bestaat uit de herinrichting van het plangebied van een camping met 180 niet-permanente standplaatsen naar 90 permanente standplaatsen. De camping wordt tevens ingericht met nieuw aan te leggen paden, waterpartijen die deels als zwemwater zullen gaan fungeren en beplanting. De stacaravans worden verspreid over het gehele gebied geplaatst, en aan de randen van het gebied komen parkeerplaatsen. Het voormalige restaurant zal dienst gaan doen als centrumvoorziening ten behoeve van het recreatiepark.

Hiervoor worden de toiletgebouwen, het gebouwtje naast het zuidelijke toiletgebouw, twee schuren, de (tijdelijke) bungalows en vegetatie verwijderd en er worden bomen gekapt. Ook wordt er grond vergraven. De watergang die de camping doorkruist wordt gedempt. De watergang aan de oostzijde valt buiten het plangebied en blijft behouden. De definitieve inrichtingsplannen zijn op het moment van schrijven nog niet bekend. Deze inventarisatie is gebaseerd op de inrichtingsplannen zoals beschreven in Brief aan de gemeente Schagen, 11 september 2019².

Foto 1 en 2. Impressie van het noordelijke deel van het plangebied, met het noordelijke toiletgebouw op de rechterfoto (4 februari 2019)

² Quirios, 2019. Beroep op wijzigingsbevoegdheid aantal permanente standplaatsen, voormalig camping Klein Begin, Abbestederweg Callantsoog.

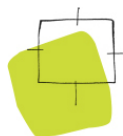

Foto 3 en 4. Impressie van het middendeel van het plangebied (links) en het deel van de noodcamping (rechts) (4 februari 2019)

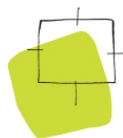
Foto 5 en 6. Impressie van het zuidelijke deel van het plangebied (4 februari 2019)

Soortbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van de Nationale Database Flora en Fauna³ (NDFF) via Quickscanhulp.nl⁴ (©NDFF - quickscanhulp.nl 30-01-2019 12:20:19) blijkt dat binnen een straal van een kilometer rond het plangebied diverse beschermde diersoorten aanwezig zijn. Het betreffen insecten, vogels met jaarrond beschermde nesten, zoogdieren, amfibieën en een enkele reptielen- en plantensoort.

Op het terrein van de camping zijn enkele algemene grassoorten, zoals Engels raaigras, en andere algemene plantensoorten van veel gemaaide en belopen graslanden, zoals madeliefje, aangetroffen.

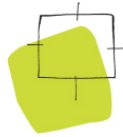
In het middenstuk van het zuidelijke deel van de camping worden de campingplaatsen van elkaar gescheiden door wilgenstruweel met rozenstruiken (foto 3 en 4). De opgaande beplanting langs de oostzijde bestaat uit verschillende loofbomen, grove den en doornenstruiken. In de watergangen groeit riet en kroos. De oevervegetatie van de watergangen wordt gedomineerd door algemeen voorkomende grassoorten en riet. De groenknolorchis is vanuit de directe omgeving bekend (Quickscanhulp.nl). Deze soort is aangewezen op vochtige tot natte schraalgraslanden, zoals die bijvoorbeeld in vochtige duinvalleien voorkomen. Deze en andere beschermde plantensoorten zijn gezien de terreingesteldheid en voedselrijkdom niet in het plangebied te verwachten.

Nesten van broedvogels met een jaarrond beschermd nest zijn niet aangetroffen. Het plangebied zal door de inrichting mogelijk een onderdeel vormen van het foerageergebied van vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals uit de directe omgeving bekende buizerd (Quickscanhulp.nl). In het plangebied kunnen enkele algemene vogels tot broeden komen, zoals merel, winterkoning en heggenmus. De nesten van deze soorten zijn alleen tijdens de broedperiode beschermd.

Op meerdere plaatsen in het zuidelijke toiletgebouw en in de schuur naast de kantine zijn openingen aangetroffen die kunnen leiden tot verblijfplaatsen van vleermuizen. Dit zijn bij het toiletgebouw onder andere de openingen tussen de overstekende dakspanten en de muur en tussen de aansluitingen van de regenpijp met het dak. Er zijn geen bomen met holtes, spleten of loszittende schors waargenomen, die eventuele verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen vormen.

³ Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is de meeste complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens.

⁴ Quickscanhulp.nl is een online applicatie waarmee een afgeleide van data uit de NDFF wordt weergegeven. Het is daarmee een hulpmiddel voor ervaren ecologen om te bepalen of een beschermde soort wel of niet in het plangebied kan voorkomen. Quickscanhulp.nl geeft aan op welke afstand waarnemingen van beschermde soorten in relatie tot het plangebied zijn aangetroffen. Voor Quickscanhulp.nl worden alleen gevalideerde waarnemingen gebruikt.

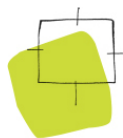

Wel kan het plangebied onderdeel vormen van het foerageergebied van soorten als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger, die uit de directe omgeving van het plangebied bekend zijn (Quickscanhulp.nl). De groenstroken vormen geen onderdeel van een doorgaande structuur van opgaande beplanting waardoor deze geen onderdeel zullen zijn van een belangrijke vliegroute voor vleermuizen.

Voor de groenstroken en de wat ruigere grasvegetaties vormen geschikt leefgebied voor een aantal algemene grondgebonden zoogdiersoorten, zoals de uit de omgeving bekende soorten bosmuis, egel en veldmuis (Quickscanhulp.nl). Voor deze soorten geldt in de provincie Noord-Holland een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb.

De niet-vrijgestelde waterspitsmuis komt voor in en langs schoon, niet te voedselrijk, vrij snel stromend tot stilstaand water met een behoorlijk ontwikkelde watervegetatie en ruig begroeide oevers. Gezien de met rietruigte begroeide oevers van de watergangen en de aanwezigheid van waterspitsmuis in de directe omgeving van het plangebied (Quickscanhulp.nl), kan niet uitgesloten worden dat waterspitsmuis in het plangebied voorkomt. In de directe omgeving van het plangebied is het voorkomen van niet-vrijgestelde kleine marterachtigen als hermelijn, wezel en bunzing bekend (Quickscanhulp.nl). De verschillende struwelen in het plangebied en de rommelhoekjes (foto 5) vormen geschikt leefgebied en foerageergebied voor hermelijn en wezel. Boommarter, ook bekend uit de directe omgeving van het plangebied (Quickscanhulp.nl), is gezien de afwezigheid van grotere bosschages in het plangebied niet te verwachten.

De watergangen vormen geschikt biotoop voor enkele algemene amfibieënsoorten, zoals gewone pad, kleine watersalamander en bruine kikker (Quickscanhulp.nl). Voor deze soorten geldt in de provincie Noord-Holland een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb. Uit de directe (0-1 kilometer) omgeving van het plangebied is het voorkomen van de niet-vrijgestelde rugstreeppad bekend. De rugstreeppad is een typische pionierssoort, die voorkomt op terreinen met een hoge natuurlijke of door mensen ingebrachte dynamiek. Regenplassen en sporen van zware voertuigen waar regenwater in is blijven staan, vormen ideaal voortplantingswater. De watergangen in en direct om het plangebied vormen echter geen geschikt voortplantingswater voor deze soort. Geschikt voortplantingswater voor rugstreeppad is aanwezig op circa 400 meter ten noorden van het plangebied (Nollen van Abbestede en natuurgebied Zandpolder). Gezien de aanwezigheid van geschikt landbiotoop in de vorm van verschillende open, zanderige plekken en opgeslagen materialen in het plangebied, kan niet worden uitgesloten dat enkele exemplaren van rugstreeppad in het plangebied aanwezig zijn. De nabijgelegen duingebieden vormen echter hoogwaardiger landbiotoop voor deze soort.

Overige beschermde soorten uit de soortgroepen reptielen en ongewervelden die uit de directe omgeving bekend zijn, zoals duinparelmoervlinder, gevlekte witsnuitlibel en zandhagedis (Quickscan-hulp.nl), zijn niet in het plangebied te verwachten vanwege het ontbreken van geschikt biotoop. Voor deze soorten is geschikt leefgebied aanwezig in de nabijgelegen duingebieden.

TOETSING

Er gaan geen vogelnesten die jaarrond beschermd zijn verloren door de werkzaamheden in het plangebied. Bij uitvoering van het plan verandert het plangebied als foerageergebied voor vogels met jaarrond beschermde nesten, maar zal niet geheel ongeschikt worden. Bovendien is in de directe omgeving van het plangebied in ruime mate alternatief en deels hoogwaardiger foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op vogels met jaarrond beschermde nesten treden niet op.

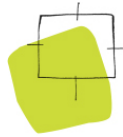
Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, kunnen in gebruik zijnde nesten van algemene vogelsoorten worden verstoord of vernietigd. Dit is bij wet verboden. Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Met de sloop van het zuidelijke toiletgebouw en de schuur achter de kantine gaan mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen verloren. Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn jaarrond beschermd, ook als deze tijdelijk niet in gebruik zijn. Nader onderzoek is nodig om vast te stellen of vleermuizen een verblijfplaats in deze gebouwen hebben. Op basis van het nader onderzoek kan worden bepaald of negatieve effecten op vleermuizen optreden en of een ontheffing van de Wnb moet worden aangevraagd.

Het plangebied zal naar verwachting na de herinrichting niet ongeschikt worden voor de te verwachten vleermuissoorten die regelmatig in bebouwd gebied foerageren. Bovendien is in de directe omgeving van het plangebied in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op het foerageergebied van vleermuizen treden niet op.

Het is niet uitgesloten dat het plangebied landbiotoop vormt voor enkele exemplaren van rugstreeppad. Om negatieve effecten op individuen van deze soort te voorkomen, dienen zandige locaties en opgeslagen materialen te worden vergraven/verplaatst buiten de kwetsbare overwinteringsperiode van deze soort (van half oktober tot en met eind maart⁵). In dat geval zijn geen negatieve effecten op rugstreeppad te verwachten. In de zandige duingebieden is ruim voldoende alternatief en hoogwaardiger landbiotoop voor rugstreeppad aanwezig.

⁵ BIJ12, 2017. Kennisdocument rugstreeppad *Bufo calamita*, versie 1.0

Wij adviseren om ervoor te zorgen dat bij de bouwwerkzaamheden tijdens de aanlegfase geen plassen op braakliggende (zand)grond ontstaan, die kunnen dienen als voortplantingshabitat van rugstreeppad. De pioniersoort rugstreeppad staat erom bekend dat dergelijke locaties snel kunnen worden gekoloniseerd. Indien deze soort zich vestigt, kunnen de werkzaamheden worden stilgelegd. Kuilen en laagtes moeten geëgaliseerd worden om vestiging te voorkomen. Als alternatief kan een amfibieënscherm om de bouwplaats worden aangebracht.

Het is niet uitgesloten dat bij het dempen van de watergang centraal in het plangebied verblijfplaatsen van waterspitsmuis verloren gaan. Nader onderzoek moet uitwijzen of de soort aanwezig is. Aan de hand van het onderzoek kan worden bepaald of een ontheffing van de Wnb moet worden aangevraagd.

Voor de kleine marterachtigen geldt geen vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen. Dit betekent dat het verboden is om kleine marterachtigen te doden, te verwonden en hun vaste rust- of voortplantingsplaatsen opzettelijk te beschadigen of vernielen. Aangezien op basis van het veldbezoek niet met zekerheid kan worden gesteld dat kleine marterachtigen afwezig zijn in het plangebied, is nader onderzoek naar deze soortgroep nodig. Op basis van het nader onderzoek kan worden bepaald of negatieve effecten op kleine marterachtigen optreden en of een ontheffing van de Wnb moet worden aangevraagd.

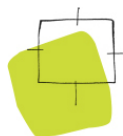
Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene amfibieën- en zoogdierensoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Noord-Holland. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van Natura 2000-gebieden geregeld. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN – de voormalige Ecologische Hoofdstructuur) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland, dat voldoende robuust is voor een duurzame verbetering van de omstandigheden voor de wilde flora en fauna en voor natuurlijke leefgemeenschappen. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van de provinciale NNN is voor Noord-Holland uitgewerkt in de Omgevingsvisie Noord-Holland 2050 en de bijbehorende Provinciale Ruimtelijke Verordening.

WEIDEVOGELLEEFGEBIED

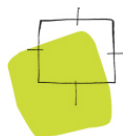
Vanuit het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid wordt buiten de NNN-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van weidevogelleefgebied. Hiertoe zijn specifieke gebieden aangewezen.

INVENTARISATIE

Het plangebied grenst in het noorden aan het, in kader van de Wnb beschermde, Natura 2000-gebied 'Duinen Den Helder- Callantsoog'. De graslanden ten oosten van het plangebied zijn aangewezen als weidevogelleefgebied en zijn tevens deels NNN.

Figuur 1. Beschermde gebieden langs het plangebied (rood omgrenst). Groen met diagonale strepen: Natura 2000-gebied. Lichtgroen: Weidevogelleefgebied. Donkerder groen: NNN (en weidevogelleefgebied) (bron kaarten: ruimtelijkeplannen.nl)

TOETSING

Gezien de aard van de ontwikkeling en de ligging naast een Natura 2000-gebied, zijn met betrekking tot het voorgenomen plan potentiële effecten op het Natura 2000-gebied mogelijk door externe werking. Enerzijds kan het hier gaan om een toename van stikstofdepositie, bijvoorbeeld door de toename van het aantal verkeersbewegingen. Anderzijds kan het gaan om een toename van de recreatiedruk in het Natura 2000-gebied.

Om te bepalen of sprake is van een toename van stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden is een AERIUS-berekening uitgevoerd⁶. De AERIUS-berekening geeft aan dat geen toename van stikstofdepositie van meer dan 0,00 mol N/ha/j aan voor Natura 2000-gebied Duinen Den Helder - Callantsoog optreedt. Daar het aantal plaatsen en aantal bezoekers niet toeneemt ten gevolge van de ontwikkeling leidt het plan niet tot een toename van recreatiedruk in Natura 2000-gebied Duinen Den Helder – Callantsoog. Er is geen sprake van significant negatieve effecten op beschermde Natura 2000-gebieden. Er is geen vergunning van de Wnb ten aanzien van gebiedenbeleid nodig.

Daar het aantal plaatsen voor verblijfsrecreatie niet toeneemt en de beplanting langs de west- en noordrand van het plangebied ongewijzigd blijft, treedt geen extra verstoring van weidevogels op in het aangrenzende weidevogelleefgebied en NNN. Negatieve effecten hierop kunnen worden uitgesloten, het plan is niet in strijd met het ruimtelijk natuurbesluit van de provincie Noord-Holland.

Het NNN in Noord-Holland kent geen externe werking. Met de uitvoering van de plannen gaat geen NNN verloren, waardoor negatieve effecten hierop kunnen worden uitgesloten.

Conclusie

Op basis van de uitgevoerde ecologische inventarisatie is gezien de aangetroffen terreinomstandigheden en de aard van het project een nog onvoldoende beeld van de natuurwaarden ontstaan.

Nader onderzoek is nodig om vast te stellen of vleermuizen een verblijfplaats in het zuidelijke toiletgebouw en de te slopen schuren hebben. Daarnaast is nader onderzoek naar waterspitsmuis en kleine marterachtigen nodig om de aan- of afwezigheid van deze soorten vast te stellen. Op basis van het nader onderzoek kan worden bepaald of negatieve effecten op vleermuizen, waterspitsmuis en kleine marterachtigen optreden en of een ontheffing van de Wnb moet worden aangevraagd.

Bij uitvoering van het project dient verder rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Opgeslagen materialen en zandige plekken dienen te worden verwijderd buiten de kwetsbare overwinteringsperiode van rugstreeppad. Daarnaast wordt geadviseerd om tijdens de aanlegfase te voorkomen dat geschikt voortplantingsbiotoop voor rugstreeppad ontstaat.

⁶ Voor de uitgangspunten en de resultaten van de Aerijs-berekening wordt verwezen naar de bijlage.

Negatieve effecten ten aanzien van in het kader van de Wnb beschermde Natura 2000-gebieden en in het kader van het provinciaal ruimtelijk beleid beschermde natuurgebieden treden niet op. Het plan is op het punt van gebiedenbeleid niet in strijd met de Wnb. Ook is het plan op het punt van provinciaal natuurbeleid niet in strijd met de Provinciale Ruimtelijk Verordening (Provincie Noord-Holland, geconsolideerd 3 september 2019).